

www.delaval.com

Stalltipset

2 • 2023

NYHET!
Barnkläder
i sortimentet
Läs på sid 24-25

 DeLaval

Batchmjölkning med med mjölkingsrobot är något som intresserar fler och fler mjölkproducenter runt om i världen. Det är något som DeLaval tittar närmare på för att kunna komma med bästa möjliga rekommendationer. Något som bör uppmärksammas är också de digitala tjänster som DeLaval erbjuder. DeLaval Plus kallas dessa digitala verktyg och ett av dessa är **DeLaval Plus beteendeanalys** som redan finns på gårdar. I detta nummer kan ni läsa om hur Bleckenstad gård använder systemet och hur det underlättar det dagliga arbetet och främjar djurhälsa. Detta är bara början, fler digitala verktyg kommer att lanseras i framtiden och djurhälsa och gårdars lönsamhet är i fokus.

Trevlig läsning,
Eva Mårtensson

Stalltipset 2 • 2023

Stalltipset ges ut av DeLaval Sales AB, BOX 21, 147 21 Tumba

Ansvarig utgivare: Eva Mårtensson

Redaktionskommitté: Susanna Berg, Eva Mårtensson, Amanda Perälä, Moa Hagelberg, Per Edstam

Bild på framsida:

Nya kläder för barn, foto DeLaval

Reportagen i tidningen visar våra kunders dagliga erfarenheter vid användning av produkter från DeLaval. Resultaten som framkommer har inte utvärderats av oberoende part och DeLaval påstår inte att dessa resultat är typiska. Faktiska resultat och förbättringar beror på flera faktorer så som tidigare mjölkningsrutiner, typ av kor, gårdens styrning och rutiner. Kunduttalanden utgör ingen resultatgaranti.

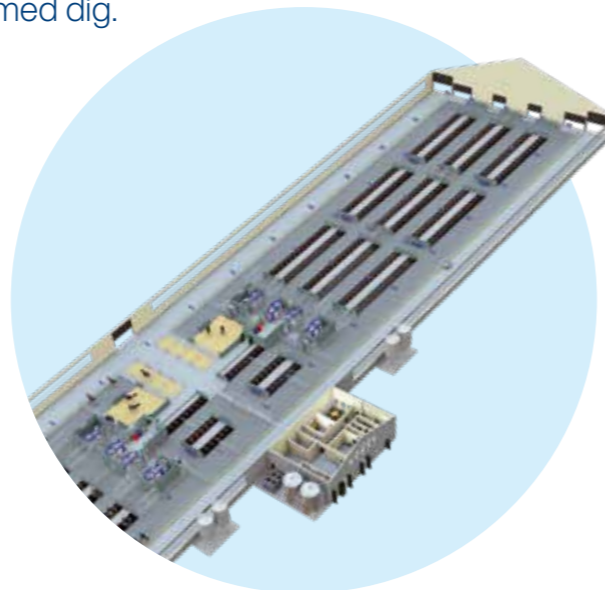
Denna tidning är tryckt på miljövänligt papper.

Tänk större!

Om du planerar att växa, var då noga med att välja en partner som kan växa med dig. Hur stor du än vill bli och vilken nivå av automation du än vill ha för att komma dit så kan teamet inom DeLaval som arbetar med stora besättningar hjälpa dig att lyckas.

De har erfarenheter från världens största och effektivaste mjölkgårdar vilket gör att de vet mer om att hantera stora besättningar än någon annan. Vi delar gärna den kunskapen med dig.

Exempel: Stall med åtta robotar med plats för 600 kor.

Exempel: Karusell med 70 platser med kapacitet att mjölka 2 000 kor.

Lønholm Agro batchmjölkar med 24 stycken DeLaval VMS™ V310

24 stycken DeLaval VMS™ V310 omgärdar den stora väntfållan dit de 830 korna släpps in i grupper för att mjölkas och få sin hälsostatus kontrollerad med funktionen RePro™. Mellan mjölkningarna stängs anläggningen av.

Ägaren Klaus Jakobsen satsar på batchmjölkning med robotar

Lønholm Agro i Danmark har nyligen börjat mjölka i en batchmjölkingsinstallation med 24 DeLaval VMS™ 310. Ägaren Klaus Jakobsen och hans medarbetare började mjölka sina 830 kor i batchmjölkingsinstallationen i maj i år. "Korna anpassade sig bra till systemet och alla kor mjölkades från dag ett," säger Jakobsen. Han planerar att utöka sin verksamhet till att mjölka 1 400 kor inom de närmaste åren.

Konceptet batchmjölkning med VMS introducerades under 2021. Det finns gårdar med VMS batchmjölkning i flera europeiska länder samt i Asien och Amerika, och intresset ökar. Att mjölka med VMS i ett batchsystem är flexibelt och kan enkelt byggas ut på många olika typer av gårdar, inklusive de mycket stora. Dessutom minskar automatisk mjölkning behovet av manuellt arbete vilket kan minska beroendet av personal och kostnader som hör till det.

Konsolideringstrenden av gårdar världen över fortsätter och efterfrågan på effektiva lösningar för automatisk mjölkning ökar. DeLaval stöttar mjölkproducenter att förbättra sin verksamhet genom att kontinuerligt erbjuda nya innovationer, och den nya lösningen med batchmjölkning ger ett annorlunda perspektiv på framtiden för storskalig automatisk mjölkning.

LÄS MER
OM LÖSNINGAR
FÖR STORA GÅRDAR

En ekologisk gård med teknik i fokus

Mats Johansson på Bleckenstad gård visar runt och berättar om gårdens utveckling och var de står idag. De har fem stycken DeLaval VMS™ V300, Herd Navigator och senaste modellen av DeLaval kalvamma med hygienbox. Gården använder också **nyheten DeLaval Plus Beteendeanalys**.

Produktionen ökade efter robotinstallation

2002 gick gården från uppbundet till DeLaval VMS. 2011 installerades ytterligare en robot med tillhörande VIP grupp där alla nykalvade kor och kvigor startar upp. Då ökade produktionen snabbt med ca 1 300 kg mjölk per ko/år. Mats tror att ökningen beror på att korna fick mer utrymme och tid i roboten den första viktiga tiden. Den höga produktion håller oftast i sig även när korna flyttas ut i den större gruppen. 2019 var det dags för nästa projekt då stallet byggs ut till nästan dubbel storlek till totalt 330 liggbås för mjölkande och ca 50 liggbås för sinkor och de gamla robotarna byttes ut mot 5 stycken VMS V300. Nästa investering var DeLaval Herd Navigator som kopplades till VMSerna och stöttade i arbetet med reproduktion och djurhälsa. Idag är produktionen upp på 11 200 kg per ko/år med ekologisk drift. Ökningen tror Mats beror på flera faktorer, avelsarbetet, bra foder och bättre miljö för korna där de har det bekvämt och blir mjölkade utifrån sina egna förutsättningar.

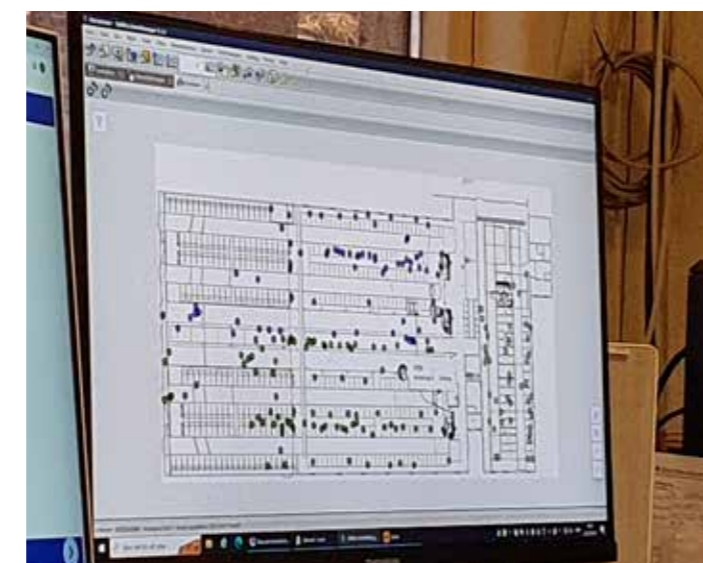
– De nya VMS V300 har hunnit vara i drift i tre år och de mjölkar absolut fortare och bättre än de gamla. Jag tror att det är den nya kameran som gör den största skillnaden, berättar Mats, och vi har inte haft några tekniska problem.

Strategin för betet har finslipats

Det finns stora beten runt gården för att säkerställa beteskravet för ekologiska gårdar och för att få det att fungera har korna delats upp i tre betesgrupper som har var sitt område. Varje område är uppdelat i sju olika långa smala fällor och det gör att korna hittar hem till stallet när det är dags för mjölkning. Korna betar två dagar i varje fälla. Tack vare bevattning och putsning blir det en bra återväxt i de fällor som vilar och korna har hela tiden tillgång till bra bete.

Nyheten DeLaval Plus Beteendeanalys

Thilo Marahrens är ansvarig för ladugården och mjölkorna på Bleckenstad. – Det nya systemet är mycket bra för att hitta specifika kor, berättar han. Jag kan se exakt var de är. Det använder jag flera gånger per dag, om jag ska seminera en

Skärmen visar en vy från DeLaval Plus Beteendeanalys där Thilo, som ansvarar för mjölkningsstallet, kan se exakt var i stallet varje ko befinner sig i realtid.

Fakta om

Bleckenstad gård
Mjölby, Östergötland

Ägare: Bröderna Johansson
Antal djur: 330 årskor,
Areal: 680 hektar åker samt beten.
Produktion: ca 11 200 kg ECM/ko/år
Antal anställda: 10 personer arbetar på gården och med maskinverksamhet.
Anläggning:
5 DeLaval VMS™ V300
Herd Navigator
DeLaval kalvamma CF1000 med hygienbox
DeLaval Plus Beteendeanalys (Nyhet!)

ko eller om någon är sen till mjölkning. Vi har ett Feed First system och om jag då ser att en ko som inte mjölkat på 12 timmar står och äter då vet jag att hon kommer in i roboten snart men om hon ligger längst bort i stallet så kanske jag måste gå och hämta henne. Om jag inte ser henne i stallet så vet jag att hon är ute på bete och då får jag kanske hämta henne där, berättar Thilo.

– Jag får rapporter över kor som ätit eller idisslat mindre än det standardvärde som lagts in i systemet. Det är oftast någon varje dag som kommer upp på listan. Jag tycker att jag har hittat problemkor som jag kanske inte hade uppmärksammat annars tack vare det här systemet. Exempelvis har jag styrt in kor från listan till vår bakomgrupp efter mjölkningen och givit dem hö där i några dagar och i vissa fall har det löst problemet. Systemet visar också brunster genom aktivitetsmätning och ätmönster. Vi kombinerar dessa resultat med vår Herd Navigator och får på så sätt mycket bra brunstinformation med hjälp till tidpunkt för seminering. Herd Navigator ger också information om dräktigheter vilket är till stor hjälp.

Bröderna Magnus och Mats samt nästa generation Martin (Magnus son) och Victor (Mats son). Den tredje brodern, Gunnar, är ej med på bild.

Stallet rymmer även sinkor och kalvar

Den stora avdelningen i stallet betjäns av fyra stycken robotar. Där är korna delade i två grupper som har två robotar var. I den borte delen av stallet finns även plats för sinkor. Småkalvarna börjar i ensamboxar och flyttas därefter till gruppboxar med kalvammor som ligger precis bredvid. Det blir en bra översikt av kalvarna att ha dem så.

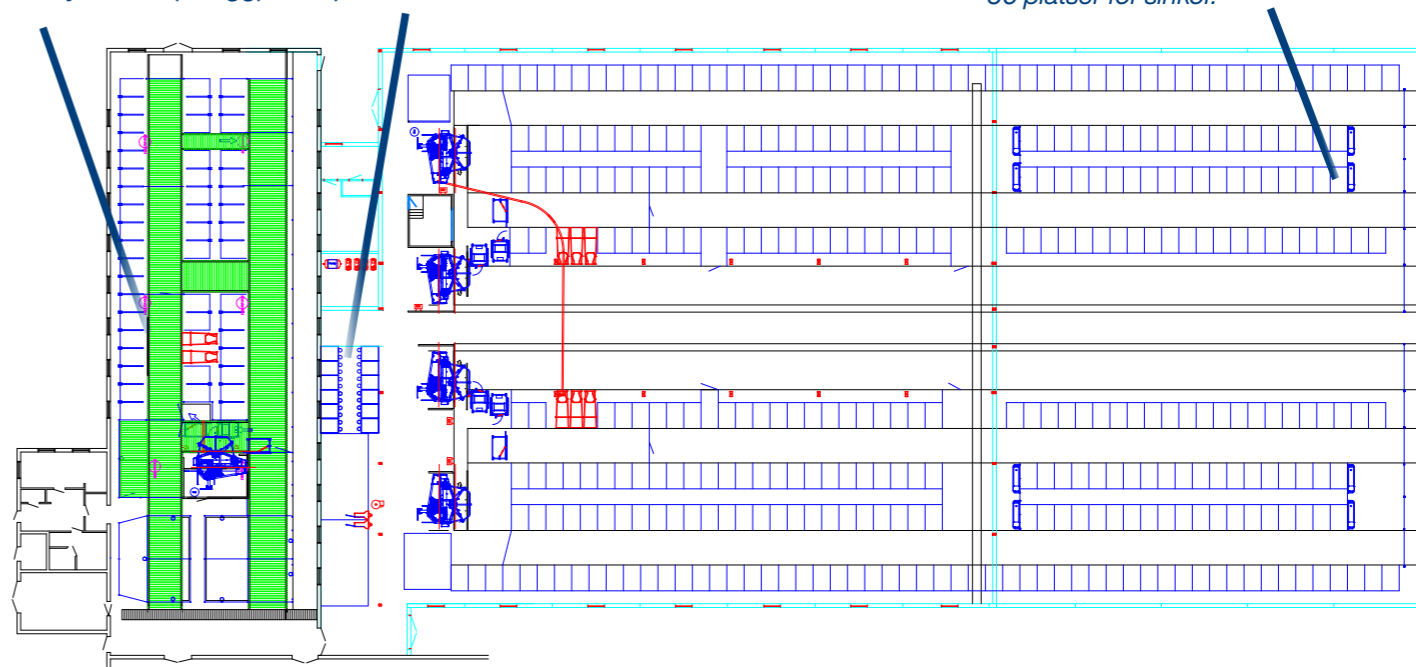
Gården har lyckats organisera processen med kalvning, mjölkning, bete och reproduktion på ett sätt som de är nöjda med.

– Vi har bra koll på djurens hälsa men vi tittar hela tiden på hur vi kan förbättra saker vidare, avslutar Mats.

Separat mjölkningsavdelning för nykalvade (55 liggplatser)

Ensamboxar samt gruppboxar för kalvarna

I den borte delen av stallet finns ca 50 platser för sinkor.

Efter utbyggnaden som gjordes 2019 är stallet 72 meter långt, nästan 40 meter brett med 180 liggbås på var sida om foderbordet. Det finns ca 50 platser för sinkor i delen som är längst bort från robotarna.

DeLaval Plus

BETEENDEANALYS

Med DeLaval Plus Beteendeanalys har du ett verktyg som är helt integrerat i din verksamhet och som ger dig och dina anställda en komplett översikt över gårdens kor 24/7.

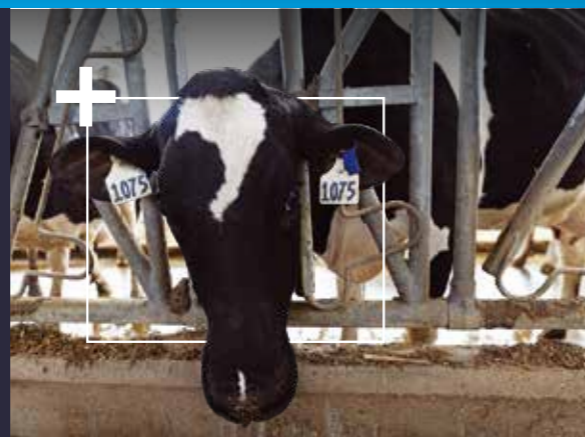
Hitta sjuka kor

Att mäta avvikelser vad gäller aktivitet, idissling och ättid kan hjälpa dig att hitta sjuka kor tidigare. Det är vad denna nya örontransponder gör, men systemet är mer kraftfullt än så tack vare att det integrerar data med andra sensorer från DeLaval i ditt mjölkningssystem. Det är vad DeLaval Plus Beteendeanalys betyder, sömlös integration för att hjälpa dig att enkelt hitta sjuka kor. Lägg mindre tid på att kontrollera kor, optimera din arbetstid, tidig behandling betyder tidig återhämtning, fler produktiva dagar, färre utslagna kor, förbättrad djurvälstånd, förbättrad hälsa i besättningen, med mera.

Hitta brunstiga kor

Genom användning av artificiell intelligens kan kornas aktivitet och beteende mätas av DeLaval Beteendeanalys örontransponder, datan analyseras för att beräkna sannolikheten för brunst. DeLaval Plus kommer att tillhandahålla en praktisk lista över kor som ska insemineras och tidpunkt för när det bör ske. Detta kommer att vara till stor hjälp för dig som vill förbättra reproduktionsresultatet i din besättning. Du får en högre reproduktionseffektivitet, optimerar din arbetstid, förbättrar produktivitet, bättre strategi för urval av sperma och mer.

Hitta korna i stallet

Få koll på exakt var varje ko befinner sig i stallet, på din datorskärm och i din telefon*. Det blir busenkelt att hitta den ko du letar efter, du sparar tid, pengar och du undviker att störa korna i onödan. Analysera beteende och tidsbudget per ko för att ta reda på hur mycket tid de är i de olika områdena varje dag: foderbord, liggbås, gångar, mjölkning, etc.

*Lokaliseringsfunktionen är endast tillgänglig i BA300 modellen.

Hjälper dig att förbättra:

- Arbetseffektivitet
- Reproduktionsresultat
- Djurvälstånd & hälsa
- Djurens produktivitet
- Resursoptimering (sperma, foder, läkemedel, etc)
- Övergripande arbetsupplevelse i stallet

LÄS MER OM
DELAVAL PLUS

Varje ko lokaliserad och analyserad.

Drivs av artificiell intelligens

Vad är DeLaval DeepBlue?

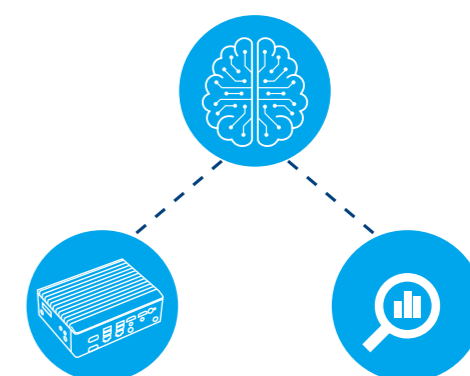
DeepBlue är vår mest sofistikerade kobeteendemodell, så sofistikerad att den använder artificiell intelligens för att hitta mönster som vi många gånger inte visste fanns. DeepBlue letar och hittar trender och mönster, vi validerar och kommer fram till hur de kan bli värdefulla för dig.

Tack vare DeepBlue tillhandahåller systemet en toppmodern brunstidentifiering och idissling- och ättbeteendebereäkningar, allt tack vare AI. Och funktionerna kan bli bättre över tid eftersom AI-modeller fortsätter att lära sig.

Detta är en pågående process och nya applikationer kommer att släppas när de bedöms leverera värde. Det kommer att bli bättre och bättre och din förmåga att prestera kommer att fortsätta förbättras.

DeLaval DeepBlue

Din data analyseras genom vår mest sofistikerade kobeteendemodell.

Din data

Genom DeLaval edge-server skickas din data till DeepBlue för att analyseras.

DeLaval Plus

Din data kommer tillbaka till dig som färdiga arbetslistor som hjälper dig att ta bättre, snabbare och mer exakta beslut.

Nytt ungdjursstall ger ny inkomstkälla

Bygget av ett nytt ungdjursstall är i full gång på Torps gård. Där ska 440 djurplatser vara klara innan vintern. Stallet kommer att husera kvigkalvar från sex månader fram till seminering och stutar fram till slakt.

Ungdjursstallet är ett viktigt nästa steg

Patrik och Elin Johansson har tidigare sålt tjurkalvarna direkt men nu är planen att de ska bli kvar på gården och att stutarna sedan ska säljas för köttproduktion. Tanken är att det ska ge högre inkomst till gården och ytterligare ett ben att stå på. För att få plats med detta krävdes ett nytt ungdjursstall. Gården har många stallar och många djurgrupper att hålla reda på.

– Tack och lov för driftsledningsprogrammet DeLaval DelPro™ Farm Manager, där skapar jag alla grupper och lägger in varje flytt av djur och det gör att jag har struktur och koll på alla djur. Utan DelPro skulle det inte gå, säger Elin.

Idag finns ett separat kalvstall för kvigkalvar där det både finns gruppboxar med kalvammor och boxar för de lite större kvigorna. Vid sex månaders ålder har de tidigare flyttats till ett äldre stall med lösdrift. Nu ska de istället bo i det nya ungdjursstallet från sex månader tills det är dags för seminering.

Småkalvar växer bättre i box än i lösdrift

Tjurkalvarna hålls idag i boxar med kalvamma i ett annat stall. När det nya ungdjursstallet blir klart kommer använda småtjurar att flyttas till tre stora ströboxar där de får vara tills de är ca sex månader.

– Jag har märkt att små kalvar tappar i tillväxt om de flyttas in i lösdrift med liggsängar för tidigt. Det vill jag undvika genom att ha dem i gruppboxarna tills de är lite större. Därefter får de gå i grupper med liggsängar, berättar Elin vidare.

Det nya stallet har totalt 440 platser. 200 platser är avsedda för rekryteringskvigor och 240 platser är avsedda för stutar och kvigor som är korsningar med kött.

Den gamla lösdriften där kvigkalvarna var tidigare ska renoveras och anpassa till de större, semineringsklara kvigorna.

Planeringen i stallet

Inredningen består av liggbåsavskiljare CC1800 i tre olika storlekar för att passa de olika åldersgrupperna. Utgödslingen är DeLaval kättingutgödsling AKD, en för varje skrapgång. Utfodringen består av två stycken åtta meter långa ORB rivarbord samt en rälshängd distributionsvagn ORW som fördelar fodret på foderbordet.

Fakta om

Torps Gård
Månstad, Östergötland

Ägare: Patrik och Elin Johansson
Antal djur: 400 årskor, totalt ca 1 300 djur på gården
Areal: 900 ha inkl betesmarker.
Produktion: 12 500 kg ECM/ko/år
Antal anställda: 10 personer arbetar på gården
Mjölkningsanläggning:
4 DeLaval VMS™ Classic
2 DeLaval VMS™ V300
1 DeLaval VMS™ V310

På foderbordet installeras ett foderbordsskydd FTC som ger en hygienisk yta för korna. Stallet kommer också att få ett cirkulerande vattensystem DWH350 som ger frostfritt vatten vintertid.

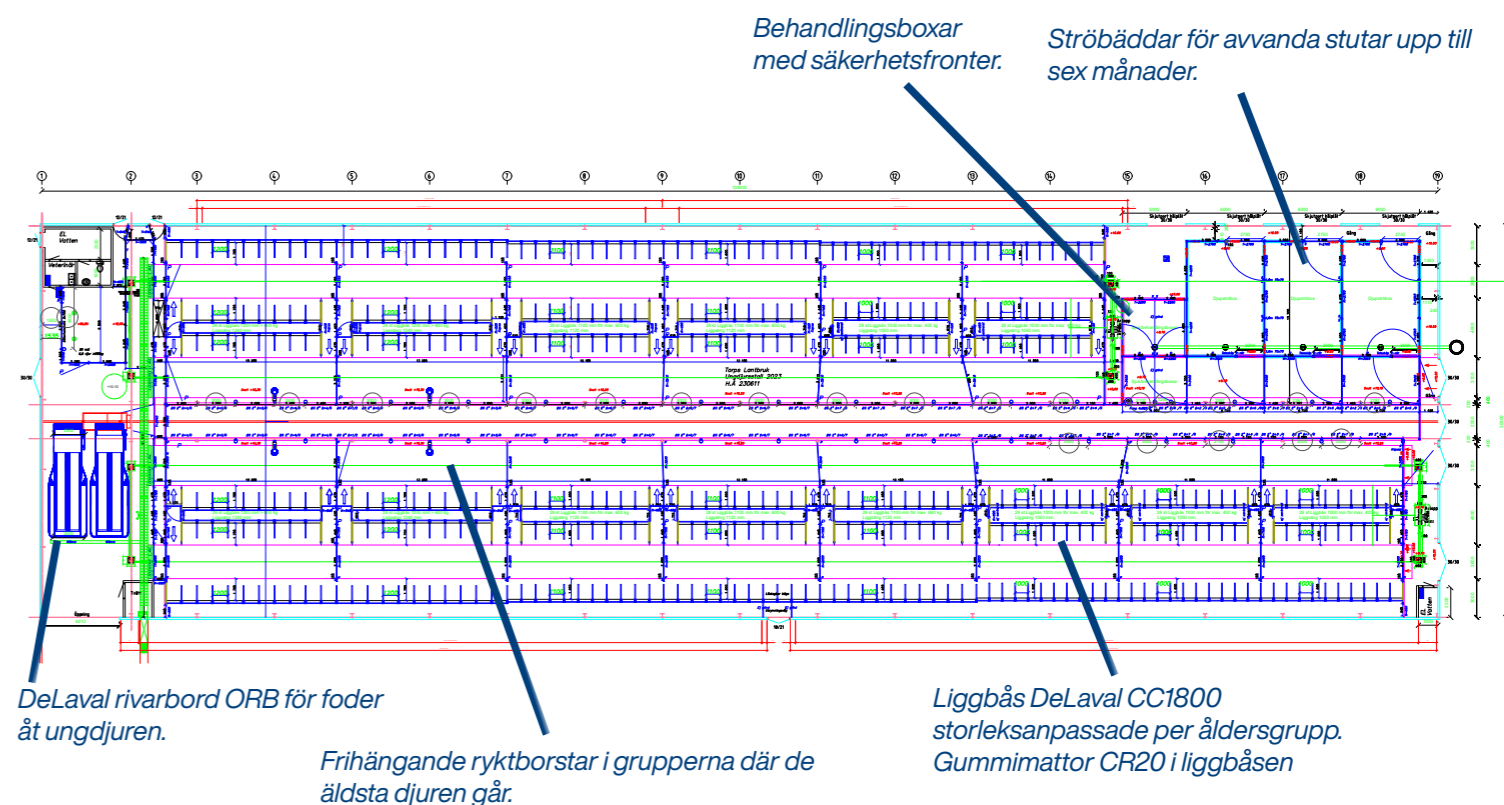
– Vi bygger dessutom en biogasanläggning på gården som ska vara klar under 2024. Så vi håller oss sysselsatta, säger Elin med ett skratt.

Fodret kommer att distribueras med en rälshängd distributionsvagn ORW.

Ungdjursstallet med totalt 440 djurplatser börjar ta form.

Borgs Lantbruk använder DeLaval RePro™ för enklare reproduktion och bättre djurhälsa.

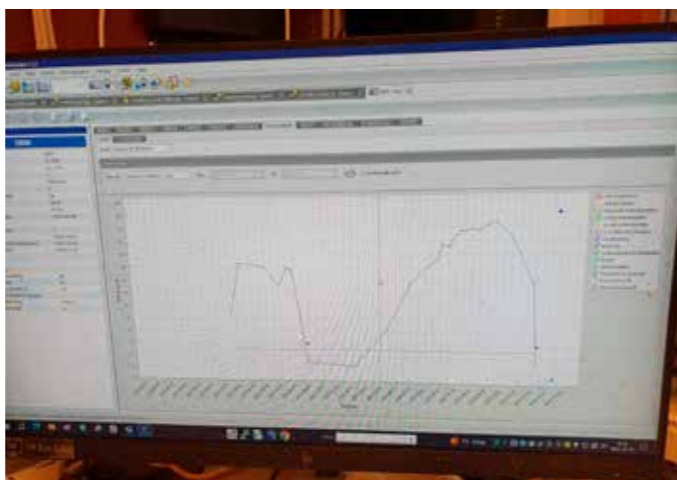
För två år sedan bytte **familjen Borgs** sina VMS Classic mot en VMS V300 och en VMS V310. – Vi ville se hur RePro-funktionen fungerade innan vi tog den investeringen för båda maskinerna, berättar Linda Borgs.

RePro fungerar bra!

– RePro-funktionen underlättar verkligen arbetet med reproduktionen och djurhälsan. Vi kan själva bekräfta dräktigheter och vi hittar cystor, säger **Linda Borgs**. I och med att det ändå är en investering så ville vi testa på ena maskinen först. Nu gör jag så att jag delar upp djuren i två grupper. De nykalvade som vi vill hitta brunst på styrs till roboten med RePro och när de är seminerade och dräktigheten bekräftad så flyttas de över till den andra roboten. Det fungerar så bra att jag skulle vilja ha RePro på båda maskinerna längre fram. Djurens hälsa är något som jag verkligen fokuserar på. Jag brukar vänta ca 45-50 timmar efter larm innan jag seminerar, det ger bäst resultat är min erfarenhet.

Gården har även ett mjölkningsstall med 7 platser

– När vi installerade robot för första gången 2010 så ville vi ha även ett mjölkningsstall för att vara säkra på att kunna mjölka. Vi har behållit det och där mjölkar vi kor som har problem med hälsa eller som verkligen inte fungerar i roboten. Vi har det hellre så än att behöva jaga in kor i robotarna. För tillfället är det sex kor i den gruppen. Det går mycket snabbt att mjölka dem i mjölkningsstallet. Det känns också som en säkerhet om det skulle bli driftsstopp i någon av robotarna eller för att snabbt kunna mjölka ikapp om det blir strömavbrott.

Med RePro™ får du tydliga grafer över kornas hormocykler och får larm vid brunst, ser dräktighet, kastningar och cystor.

Servicetekniker Robin Norman servade robotarna när Stalltipset var på besök.

– Robin bor bara 10 minuter i från oss. Det är en stor fördel, säger Linda.

Fakta om

Borgs Lantbruk
Gustafs, Dalarna

Ägare: Linda och Joakim Borgs
Antal djur: 150 årskor,
Areal: 385 hektar åker varav 130 ha vall.
Produktion: ca 12 100 kg ECM/ko/år
Antal anställda: 3 helårsanställda
Anläggning:
1 DeLaval VMS™ V300
1 DeLaval VMS™ V310
Ett 7-platsers mjölkningsstall

Vi har både RePro och celltalsräkning med OCC i roboten, berättar Linda Borgs.

DeLaval RePro™

DeLaval RePro™ gör att det ultimata mjölknings- och djurvälståndssystemet även blir ett komplett verktyg för reproduktionsstyrning. DeLaval RePro™ ger dig en exakt bild av varje djurs reproduktiva status genom att låta DelPro™ BioModeller tolka progesteronnivåerna i mjölkprover som tas automatiskt av din VMS™ V310.

Återfår hon sina cykler efter kalvningen, är hon verkligen brunstig (även tyst brunst), har hon någon cysta, är hon dräktig eller har hon kastat? Alla dessa kritiska frågor besvaras automatiskt och svaren presenteras i DelPro i form av rapporter.

Allt detta kan ge dig friskare kor, minska veterinärkostnaderna, förbättra seminkostnaderna, ge dig kor som blir dräktiga i rätt tid och därmed ge fler produktiva laktationer – som du vet betyder mer pengar.

- Automatisk dräktighetskontroll
- Extra manuell dräktighetskontroll möjlig
- Ger information om tidiga kastningar
- Hittar onormala brunstcykler
- Fler produktiva laktationer
- Färre öppna dagar
- Minskad utslagning
- Hittar även tysta brunster

DeLaval Sync

Linda Borgs har använt funktionen Sync i ungefär sex månader. – Det var DeLaval's rådgivare **Patrik Andersson** som berättade om funktionen Sync och tyckte att jag skulle ha det och det fungerar verkligen bra. Funktionen synkroniserar helt automatiskt alla data i DelPro mot Växa och CDB en gång per dag. Jag kan också själv välja att synkronisera om jag lagt in information och vill att det ska skickas direkt. Jag tycker att Sync fungerar bättre än vad Postmästaren gjorde. Jag rekommenderar absolut att skaffa det om man inte redan har det, säger Linda.

Från DelPro FarmManager synkroniserar du enkelt data till Växas managementsystem MinGård® och därmed till Kokontrollen® och Jordbruksverket med hjälp av DeLaval Sync. Spara tid och arbete genom att hålla dina viktiga data uppdaterade.

Scanna QR-koden nedan så kan du se en film som visar hur det går till.

SE HUR DET GÅR TILL

Kalvarna lär sig amman snabbare tack vare hygienboxen!

När Stalltipset kommer på besök fejas det på gården inför evenemanget **Gårdsrundan** där nio gårdar i området ska hålla öppet för allmänheten under helgen. Att vara en mönstergård och visa hur mjölkproduktion går till är viktigt för Farstorps gård och för dess ägare MP-gruppen, berättar driftsledare Frans Johansson.

Senaste investeringen blev en ny kalvamma

Lisa Carlsén tycker att Farstorps gård är trivsamt och trygg arbetsplats. Arbetet med småkalvarna har nyligen blivit lättare tack vare en ny kalvamma från DeLaval.

– Det var helt enkelt ett måste att byta ut den gamla kalvammen som inte fungerade längre och valet blev en DeLaval kalvamma CF500S med två utfodringsplatser med hygienboxar, berättar Lisa. Kalvarna lär sig att äta i den nya kalvammen mycket snabbare än i den gamla amman. Nappen i amman är placerad på ett sätt som är mer naturligt för kalven. Jag behöver inte putta in nya kalvar lika mycket längre och det sparar också tid. Om någon kalv ändå inte vill förstå så finns det en knapp som gör att lite mjölk sprutar ut och då brukar doften av mjölk göra att kalven hittar rätt, fortsätter Lisa.

Den lysande gröna knappen är lätt att hitta och den gör att mjölk prutas ut från nappen och lockar nya kalvar som inte lärt sig hur de ska göra än.

Fakta om

FARSTORPS GÅRD utanför Vetlanda, Småland

Ägare: MP Bolagen
Driftsledare: Frans Johansson
Antal kor: 120 årskor. 130 rekrytering
Areas: ca 170 ha (50 ha bete, 60 ha vall och 60 ha spannmål)
Anläggning: Tandemstall 8 platser med mjölkkningsorganet DeLaval Evanza™ DeLaval kalvamma CF500 med hygienboxar

Lisa Carlsén är nöjd med nya kalvammen med automatisk diskning.

Bättre hygien med nya amman

En stor fördel med den nya kalvammen är att diskningsprocessen är helt automatisk. Med den gamla var det mycket pyssel med slangar och nappar och vissa delar behövde diskas manuellt. Allt det slipper vi nu och det sparar minst 20 minuter per dag.

Hygienboxen är också bra. I den sköljs nappen av med vatten mellan varje kalv vilket minskar risken för smittor kalvarna emellan. Boxen är också konstruerad så att nappen svänger upp när kalven buffar. Det främjar kalvens naturliga beteende och är en bidragande faktor till att kalvarna lär sig den fort. På foderbordet får kalvarna en blandning av komix, hö och kalvkraftfoder för att hjälpa dem att utveckla våmmen på ett bra sätt. Det är också lätt att vänja kalvarna av med mjölken i amman genom att dra ner på deras ransoner. När de är två månader är de avvanda och kan flyttas till nästa boende.

Farstorps gård gårdsplan är redo för besökare.

Tandemstallet har fått nya mjölkkningsorgan

– Det var när vi behövde byta mjölkkningsorgan på vår spannmåsmaskin som vår servicetekniker Ulrik Elmersson rekommenderade mjölkkningsorganet Evanza™, berättar Isabel Henriksson.

– Både jag och Lisa gillade det och vi tog upp det med Frans Johansson som är ansvarig för driften. Han lyssnade på oss och nu har vi Evanza på alla mjölkkningsplatser. Fördelen med Evanza är att det inte trasslar till sig och det är enkelt att få upp spenkopporna till spenarna. Vi tycker bättre om Evanza än de gamla mjölkkningsorganen. Det är också en fördel att det går snabbt att byta kassetterna med spengummi men det gör man inte så ofta. Att de är bekväma att arbeta med är den viktigaste fördelen för oss, fortsätter Isabel.

Isabel Henriksson tycker att mjölkkningsorganet DeLaval Evanza™ blev ett lyft i mjölkkningsstallet

Ny driftsledare vill satsa på ny teknik

Frans Johansson blev anställd som driftsledare på Farstorpsgården i december 2022. Det första året har han fokuserat på att sätta sig in i verksamheten och fundera på förbättringar.

– Det är viktigt att hänga med både i teknikutveckling och att arbeta för att bidra till klimatmål. Idag får vi och många andra producenter exempelvis inte ut tillräckligt med foder från våra odlingar på grund av torra utan måste köpa in foder. Vi behöver mer tåliga grödor och jag försöker följa med i forskningsresultat och är nyfiken på att prova nya sorter, berättar Frans. Vad gäller tekniken så har vi satt som mål att byta ut tandemstallet mot robot i framtiden men det är inte ett projekt som vi påbörjat ännu. Det får komma lite längre fram, avslutar Frans.

Fakta om MP bolagen

MP bolagen grundades av Werner von Seydlitz i småländska Vetlanda 1953 och har en omfattande verksamhet inom olika områden.

MP bolagen driver också flera stiftelser som finansierar forskning och utbildning som bland annat berör mjölkproduktion och och foderhållning. Tre projekt som fått stöd är:

Ko & kalv tillsammans, ett projekt som genomförs av SLU och som undersöker vad det betyder för tillväxt, hälsa och fertilitet om kalven får vara med kon.

Skolan på gården, ett projekt där Hushållningssällskapet i Jönköping ger femteklassare en känsla för matens ursprung.

Effektivare ekologisk foderproduktion, ett projekt där Hushållningssällskapet i Jönköping forskar på vilka foderspännmål som ger bäst utdelning för den småländska lantbrukare som vill odla ekologiskt.

Från vänster: Kalle Persson, Elias Persson, Filip Persson, Lina Persson (Syster Sara Persson är inte med på bild).

Fakta om

LIDA GÅRD
Ljung, Västergötland

Ägare: Familjen Persson
Antal anställda: alla fem syskon + ytterligare fem anställda
Antal kor: 340 mjölkande
Produktion: ca 42 kg ko/dygn
Areal: 400 ha inkl arrenden
Anläggning:
Roterande mjölkningsstall
DeLaval E300 med 40 platser
Mjölkkningsorgan Eanza
DeLaval silokyltank

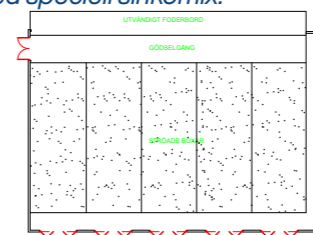
Syskonen byggde nytt stall som kan växa vidare

När far i familjen plötsligt rycktes bort var de fem syskonen fortfarande mycket unga men familjen svetsades samman och de drev mjölkgården vidare. De visste tidigt att de ville fortsätta att utveckla verksamheten. Nu, 10 år efter tragedin, har de byggt ett nytt stall med framtidsmöjligheter.

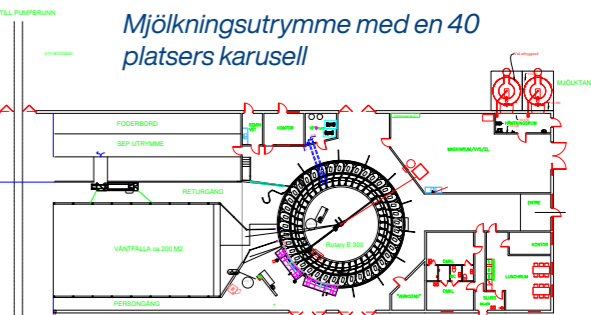

Till vänster syns ligghallen för djuren och till höger mjölkningsplatsen med en DeLaval roterande mjölkningsstall E300 med 40 platser.

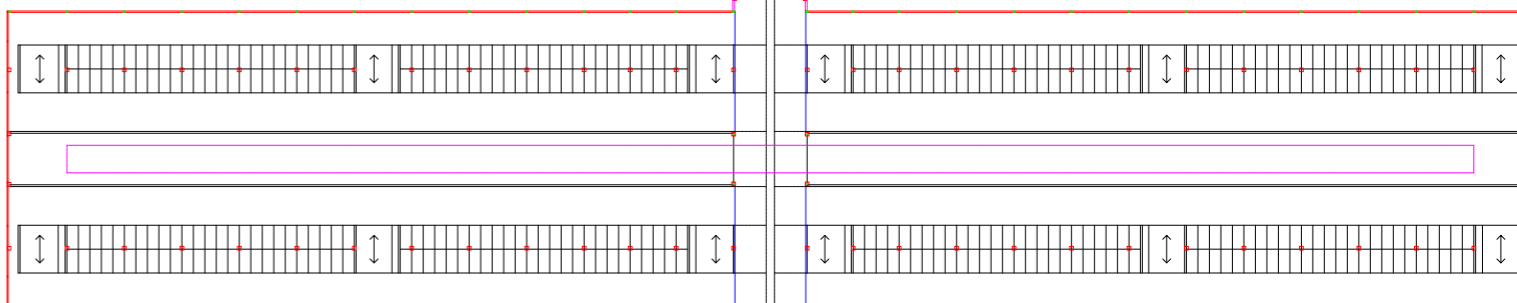
Djupströbäddar för kor som förbereds inför kalvning med speciell sinkomix.

Mjölkkningsutrymme med en 40 platser karusell

I ligghallen har syskonen valt att ha så enkel teknik som möjligt

Viktigt att bygga så att det går att växa

För fem år sedan köpte familjen marken där det nya stallet står. – Vi hade en önskan att låta verksamheten växa. Vi gjorde förändringar på den befintliga gården men vi insåg att det inte gick att komma längre. Begränsningar i form av närliggande vägar och järnväg gjorde det omöjligt. Vi tycker samtidigt att det är viktigt att ta det lugnt och att investera i en takt som vi klarar av, berättar Lina.

Ligghallen är enkel att sköta

Projektet tog tid och syskonen åkte runt på många gårdar för att hämta inspiration. Målet var att förbättra miljön för korna och att få en bättre arbetsmiljö. En gård de inspirerades av var Åkerholmen i Vartofta och idag har de en ligghall som är snarlik och som de tycker är lättarbetad.

Karusellen har kapacitet att mjölka 1200 kor/dygn

Inge Pettersson på DeLaval arbetade fram ritningar på det nya stallet och mjölkkningsanläggningen blev en karusell med 40 platser med kapacitet att mjölka 1200 kor per dygn. Det betyder att de kan bygga ännu en lika stor ligghall på andra sidan utan att behöva förändra mjölkkningsanläggningen.

Första karusellen E300 i Sverige

– Det finns lite utmaningar med att vara först med en viss typ av utrustning, konstaterar Lina. I det gamla mjölkningsstallet kunde vi själva fixa många av de problem som kunde uppstå. Det kan vi inte här i nya karusellen och det har gjort oss lite frustrerade emellanåt. Vi har tyckt att det har tagit lite för lång tid att få hjälp med vissa problem och lite svårt att hitta vem vi skulle prata med. Men när teknisk support väl kom så fick vi bra hjälp och vi har kunnat mjölka hela tiden.

Mjölkningens målet är nått med råge

I byggkalkylen räknade de med 37 kg/per ko men de kom ganska snabbt upp högre och nu nio månader efter

inmjölkningen ligger de på ca 42 kg/per ko. Det är 10 kg mer än i det gamla stallet.

– Jag tror att det beror på att det nya stallet har en bättre miljö för korna. Vi har inga mastiter och vi mjölkar dem tre gånger om dagen, fortsätter Lina.

Stallet är fortfarande inte fullt. Idag mjölkas 340 kor och det tar totalt 3 timmar per mjölkning inklusive tvätt. Syskonen tror att de kan effektivisera hur korna går till karusellen och att en ökning av antalet kor kanske inte behöver betyda att mjölkningen tar så mycket längre tid.

– Vi får se hur det blir i framtiden, säger syskonen, vi är i åldern att vi bildar familjer och behöver kunna vara flexibla med arbetstider. Det finns ytor där vi skulle kunna sätta in robotar om vi skulle vilja det. Vi tar en sak i taget. Närmaste projektet är att få ordning på marken runt omkring nya stallet så att korna får bra beteshagar nästa sommar.

En silotank tar hand om mjölken och det finns plats att installera ytterligare en vid behov.

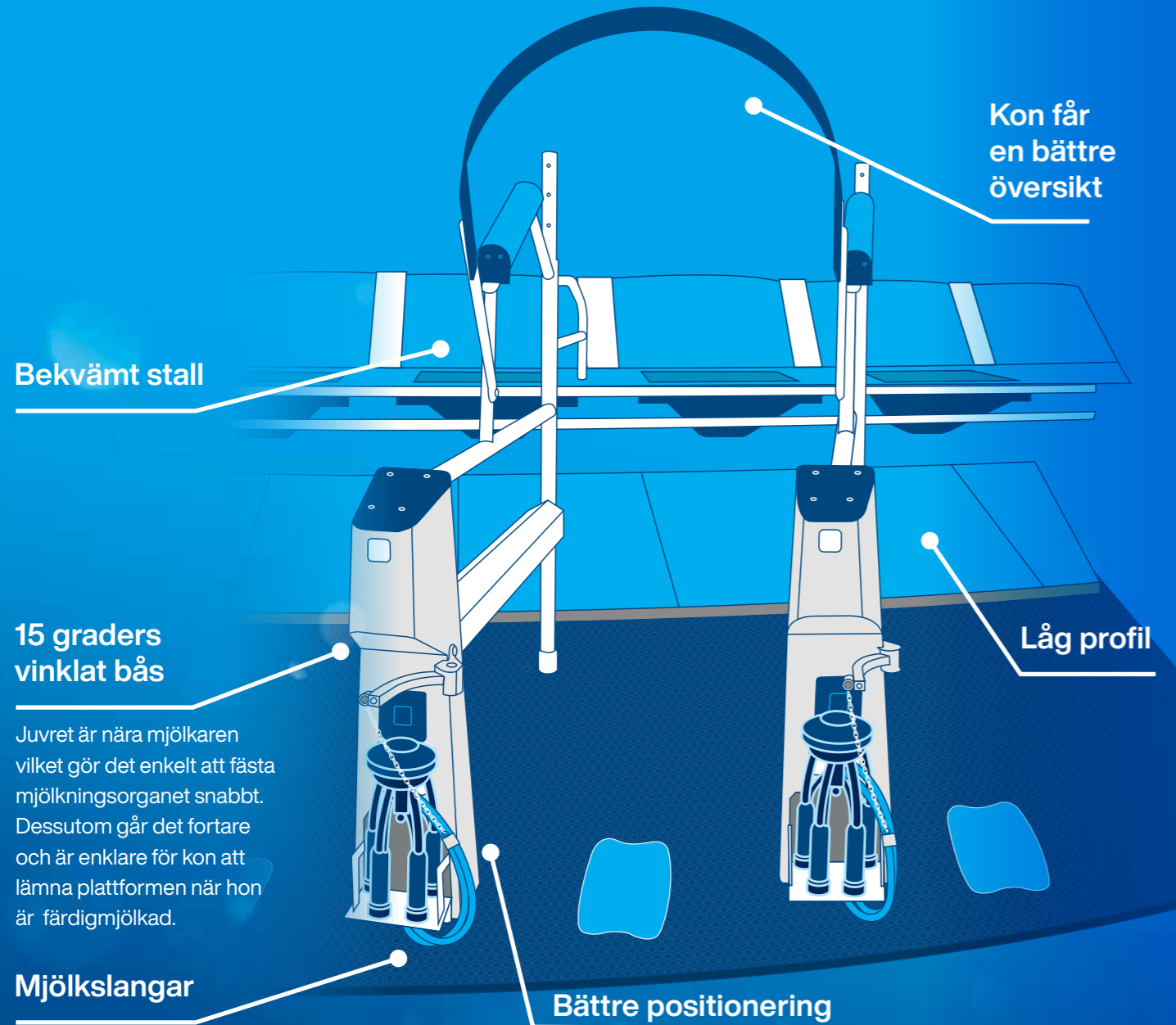
DeLaval roterande mjölkningsstall E300

DeLaval FastBail™

DeLaval roterande mjölkningsstall E300 är planerad för att skapa ett kontinuerligt flöde av kor genom mjölkningen - vi kallar det för Fast Flow. Kärnan i detta system är ett bås som kor verkligen trivs att gå in i. Detta är hemligheten med DeLaval FastBail.

Det öppna låga båset utan skarpa kanter gör att korna gärna går upp på plattformen och till och med tävlar om att komma först. Denna kombination mellan ett bås som kor tävlar om att komma in i och en ingång som är utformad så att den både hanterar konkurrensen och utnyttjar den, genererar en snabb, effektiv ingång och ett lågt antal tomma båsar.

LÄS MER OM E300

15 graders vinklat bås

Juvret är nära mjölkaren vilket gör det enkelt att fästa mjölkningsorganet snabbt. Dessutom går det fortare och är enklare för kon att lämna plattformen när hon är färdigmjölkad.

Mjölkslangar

Mjölkslangens stöd ger en bekvämare rörelse för mjölkaren.

Bättre positionering

Kons inre bakben är närmare och bakom kabinettet, vilket minskar dess kontakt med mjölkningsorganet. Det ger mindre nedsmutsning av organ, bättre avtagning och det är bekvämare för kon.

DeLaval Cockpit™

DeLaval Cockpit öppnar möjligheten för en person att sköta mjölkningen helt själv. Du får helt enkelt tillgång till mer information, mer automation, fler funktioner och mer teknologi än vad vi någonsin givit dig tidigare - och vi levererar det på ett sådant sätt att en person kan sköta mjölkningen säkert, bekvämt och enkelt, från en central plats - en plats som ger dig full kontroll - Cockpiten i din DeLaval E300.

Hastighetsstyrning av kogrupp

Anpassad hastighet för olika besättningar eller grupper

Comfort start

Automatisk start, snabb påsättning utan fysisk stress.

System för avstigning

Minskar antalet icke nödvändiga extra varv för kor, hjälper till att öka flödet.

Nödläge

Vid nödläge kan plattformen roteras på så sätt att en ko kan tas bort även om kontrollsystemet är ur funktion

Kontroll av samlingsgrind

Knapp för stopp och start av samlingsgrinden.

Hälsa- och säkerhetsfunktioner

Skärmen visar alla säkerhetsfunktioner och indikerar om de någon av dem triggas under mjölkningen. Hälsa och säkerhet är av hög prioritet för oss på DeLaval.

Stallkamera

DeLaval stallkamera ger en tydlig översikt över korna på skärmen vid mjölkningsplatsen och gör det enkelt att hela tiden övervaka korna. Mjölkaren kan hålla ett öga på utgången, bakgrunden och samlingsfållan.

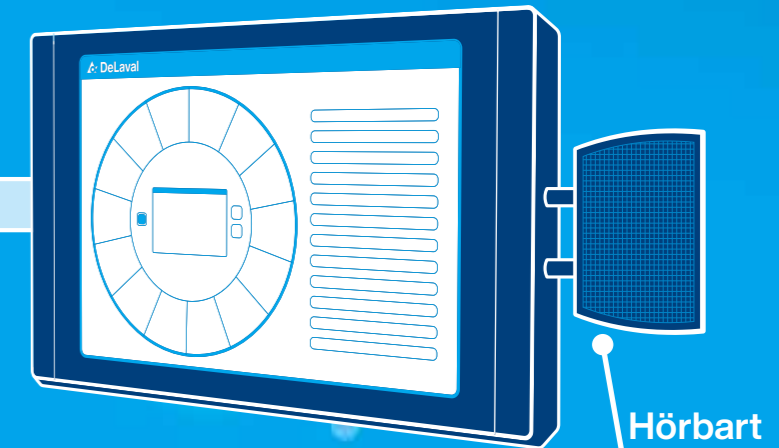

Interaktiv Data Display (IDD)

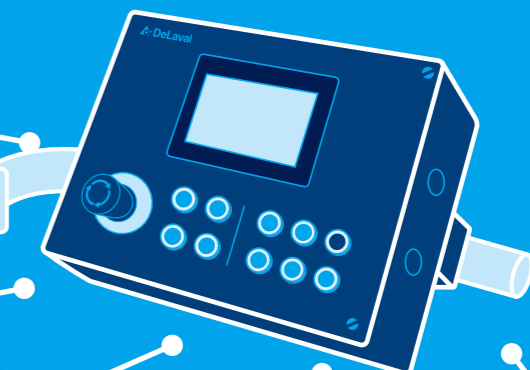
Visar status för varje ko som mjölkas i karusellen.

Visuellt larm

Snabbt visuellt larm för att undvika avbrott och hjälpa mjölkaren och korna att arbeta säkert.

Hörbart larm

Kontroll-enhet

Vi använder fullständiga ord och bilder, inte koder, så att beslut kan tas i realtid.

Justerad hastighet

Anpassar hastigheten för optimalt flöde så att mjölkaren kan fokusera på mjölkningsorganen.

Justerbart stopp vid utgången

Jesper Johansson och Hanna Strutz i det nya köttjursstallet

Fakta om

BERGANE GÅRD Dals Långed, Dalsland

Ägare: Jesper Johansson
Antal anställda: fem anställda
Antal djur: 270 nötkreatur i stallet
Produktion: Köttproduktion
Anläggning:
DeLaval båsavskiljare CC1800
DeLaval foderfront HL50 och DS-W
DeLaval gummiatta CR20
DeLaval tippbart vattenkar ST150
DeLaval kättingutgödsling AKD140

Stall för 270 köttdjur sköts på 2 timmar/dag

I Dalsland, 5 km från Dalslands kanal, ligger Bergane Gård som ägs och drivs av Jesper Johansson. Under 2021 byggdes ett köttjursstall med plats för 270 djur för att rationalisera köttjursuppfödningen.

Jesper producerar båda mjölk och kött

Tillsammans med fem anställda driver Jesper Johansson två gårdar – Närsidans Lantbruk med mjölkproduktion och Bergane Gård med köttproduktion. På Bergane Gård föder man upp mjölkkraskorsningar, kvigor och stutar, från 6 månaders ålder tills att de är upp emot tre år gamla. Djuren kommer från Närsidans Lantbruk och är korsningar med Hereford, Angus och Limousin.

Stallet för 270 djur sett från utsidan.

Frihängande ryktborste i den grupp som står på tur att gå till slakt håller dem rena och fina..

– På Närsidans Lantbruk har vi 150 mjölkkor, sinkor och 80-90 kvigor för rekrytering. De ungdjur som inte ska rekryteras till mjölkproduktionen är kvar på Närsidans under det första halvåret. Här lär de sig att ligga i liggbås innan vi flyttar över dem till köttjursstallet på Bergans gård när de är runt 6 månader gamla. Så vi köper inte in några djur till köttproduktionen, berättar Jesper.

Lång uppfödningstid på naturbeten

Gården har mycket naturbetesmarker och satsar därför på en längre uppfödningstid för att kunna nyttja betena bättre. – Vi vill ha kvar djuren under två betessäsonger, dels för att de växer långsammare på den här typen av beten, dels för att de är bättre betesdjur när de är äldre, förklarar Jesper.

Efter 10 års funderingar blev stallet verklighet

Tankarna på ett nytt köttjursstall har funnits under 10 års tid, för att kunna rationalisera köttjursuppfödningen och bland annat bli mindre beroende av halm. Tidigare var köttjuren utspridda på två olika ställen och hölls på djupströbädd, vilket gjorde att det gick åt mycket halm, tog mycket arbetstid och det blev också mycket fastgödsel att hantera. – Vi ville satsa på ett modernt och lättjobbat stall, som låg nära arealen för att få korta transportsträckor för gödsel och foder. Vi ville också ha mer flytgödsel och på så sätt kunna ha ett och samma system för gödselspridningen.

Gårdens personal gjorde mycket av arbetet

Jesper visste redan tidigt hur han ville att stallet skulle vara utformat och tillsammans med DeLaval:s säljare Jan-Erik Ström togs en planritning fram. Valet föll på ett stall med liggbås och öppna skrapgångar. Stallet är isolerat och har med gardiner utmed långsidorna och ett körbart foderbord i mitten. I juli 2021 togs första spadtaget och Jesper och hans personal gjorde markarbetet i samarbete med ett grävföretag. Borga levererade och monterade stålstommen, och de gjorde även allt arbete som var ovanför takfot samt gavelspetsar.

Den låsbara foderfronten HL50 underlättar när man vill undersöka djur.

All inredning monterades av gårdens anställda innan djuren slutligen stallades in i november 2021.

– Inredningen monteras utan att man behöver gjuta ner liggbåsavskiljarna. Det var jag var lite skeptisk till från början men det har inte varit några problem alls utan inredningen är stabil. Att ha varit med och gjort så mycket själv har varit en väldigt rolig och lärorik process, men det har även gjort att man har försakat andra delar av jordbruket så det har tagit lite tid att komma i kapp, berättar Jesper.

Utgödslingen avgjorde val av leverantör

All inredning, vattenkar och utgödsling kommer från DeLaval.

– Vi ville ha allt levererat från ett och samma företag men det var utgödslingen som var avgörande. Vi var på jakt efter en driftsäker utgödsling som var rejäl och stabil och valet föll på DeLaval:s kättingutgödsling AKD140. Än så länge har den gått bra och vi är nöjda.

Inredningen består av liggbåsavskiljare CC1800, som finns för olika storlekar på djur, PW2 grindar med rörutfyllnad samt två olika typer av foderfronter, diagonalfronten DS-W och den låsbara foderfronten HL50. I liggbåsen finns gummiattan CR20 som ger ungdjuren en mjuk yta att ligga på. – Inredningen fungerar bra, vi har inte några djur som ligger i skrapgångarna och de håller sig väldigt rena. Båsen är torra och även om vi har stutar så fungerar det bra med liggbåsen, det rinner av bra.

– Vi är väldigt nöjda med hur stallet blev, speciellt med djurflödet och att det blev så rationellt och lättjobbat som vi ville. Idag lägger vi ungefär 2 timmar per dag på de 270 djuren, avslutar Jesper.

DeLaval OceanBlu™

Det nya sortimentet spenspray/spendopp

Vi välkomnar in en ny serie produkter till vårt sortiment!

OceanBlu™ är DeLaval's nya familj av spenspray/spendopp. Den består av produkter som stärker vårt icke jod-baserade sortiment. OceanBlu™ baseras på glykol- och salicylsyra som båda är organiska. Produkten kombinerar en bra desinficerande- och mjukgörande effekt på spenarna.

Nyhet!

OceanBlu™
SPRAY | SKUM | BARRIÄR | DOPP

MER INFO OM
OCEANBLU™

OceanBlu™ spray

Är en för- och efterbehandlande spenspray som kan användas i desinficerande syfte både före och efter mjölkningen i VMSen. OceanBlu™ spray kan även användas som en för- och efterbehandlande produkt på CMS gårdar där produkten bildar ett skum som används innan mjölkningen. För behandling efter mjölkningen så appliceras OceanBlu™ med hjälp av sprayflaska, TSU eller TSR.

OceanBlu™ pro

Är ett mer visköst och synligt spendopp. Det är en efterbehandlande produkt för dig som vill se tydligt att produkten har applicerats på spenen och enkelt se vilka spenar som har blivit behandlade med hjälp av den mörkblåa färgen. OceanBlu™ pro innehåller en hög procent mjukgörande ämnen, vilket resulterar i mjuka och släta spenar.

OceanBlu™ barrier

Är ett spendopp som har en barriär som fungerar som ett mekaniskt och kemiskt skydd för spenen. Tack vare filmen som bildas så skyddas spenen under en längre period. Även OceanBlu™ barrier har en hög andel mjukgörande ämnen som bidrar till en mjuk spene. Precis som OceanBlu™ pro syns OceanBlu™ barrier tydligt tack vare sin klarblå färg, vilket gör det lätt att se vilka spenar som inte har behandlats.

OceanBlu™ spray kan både sprayas som efterbehandling och skummas som förbehandling.

Bilden visar OceanBlu™ barrier till vänster och OceanBlu™ pro till höger.

En DeLaval chiller hjälper till att effektivisera kylning av mjölk!

Vill du säkerställa en effektiv kylning av mjölken eller har problem med bakterietal på grund av för långsam kylning? Då kan ett för-kylningssystem med isvatten vara lösningen.

Kylning av mjölken är avgörande för mjölk kvaliteten. Om mjölken inte kyls ner tillräckligt väl och tillräckligt snabbt, börjar bakterier snabbt att växa till. Höga bakterietal äventyrar livsmedelskvaliteten men ger även stora avdrag på mjölklikviden.

Med stora mjölmängder och mjölkflöden kan det ibland vara svårt att uppnå en tillräckligt effektiv och snabb kylning. Då kan ett för-kylningssystem med isvatten vara lösningen för att snabbt få ner temperaturen på mjölken och säkerställa kvaliteten.

DeLaval's patenterade lösning när det kommer till isvattenkylning eller direktkylning som det också kallas, är CWC – Compact Water Chiller. CWC är en kompakt vattenkylare som med hjälp av en patenterad tvåstegskylning snabbt kyler ner mjölken till ca 4 grader*, redan innan mjölken kommer till mjölk tanken. Systemet passar gårdar med konventionell mjölkning i grop eller karusell och även gårdar med robotmjölkning.

Ett för-kylningssystem med CWC består av flera viktiga delar som samverkar med varandra – en frekvensstyrd mjölkpump, en plattkylare och själva vattenkylaren, som producerar isvatten med hjälp av propylenglykol och vatten.

Den frekvensstyrda mjölkpumpen ger ett jämnt flöde av mjölk från mjölkstallet till plattkylaren där själva kylningen av mjölken sker i två steg. I det första steget möter mjölken, i plattkylarens första halva, vanligt brunsvatten som kyler mjölken från ca 35 grader ner till ca 14 grader**.

När mjölken sedan kommer till plattkylarens andra halva möter den 0-gradigt isvatten från vattenkylaren, CWC, som då kyler ner mjölken ytterligare till ca 4 grader, innan mjölken pumpas vidare till mjölk tanken. På det här sättet får vi en direkt kylning av mjölken till ca 4 grader redan inom ett par minuter, vilket minimerar risken för bakterietillväxt.

CWC, kompakt vattenkylare har många ekonomiska fördelar förutom att minimera risken för avdrag på mjölklikviden på grund av höga bakterietal. CWC har en exakt temperaturkontroll vilket innebär att systemet använder sig av exakt den mängd energi som krävs för att kyla mjölken, varken mer eller mindre. Och eftersom mjölken kyls ner till ca 4 grader redan innan den kommer till mjölk tanken så behövs mindre kylkompressorer, eftersom dessa enbart används för underhållskyla mjölken. Kylkompressorerna behöver också gå mindre vilket minskar både på slitage och energiförbrukning.

För-kylningssystemet med CWC genererar även mycket överskottsvärme – så här finns ännu lite mer pengar att hämta hem! Med hjälp av ett värmeåtervinningssystem som kopplas till förkylningssystemet kan det uppvärmda vattnet från för-kylningen tas till vara på och lagras i tankar för att värma upp kornas dricksvatten eller för att förvärma varmvattenberedare. Ett värmeåtervinningssystem kan generera så mycket som 0,7 liter 50–55 gradigt vatten per liter kyld mjölk!

Om du vill veta mer om DeLaval's olika kyl- och värmeåtervinningssystem, kontakta din närmsta säljare eller besök vår hemsida www.delaval.com.

* Exakt 4 grader kan inte garanteras.

**Beroende av brunsvattnets ingående temperatur.

Nyhet!

Nyhet!

Robusta kläder för barnen

Hösten är här, så se till att ni har rätt kläder till era barn ute i stallet och på gårdsplan. Vi har nu tagit in barnkläder i vårt sortiment på DeLaval.

Jackan och byxan består av vatten- och smutsavvisande material som gör att barnen kan leka och upptäcka sin omgivning utan att bli för smutsiga.

Kläderna finns i storlekar från 98/104 (2-4 år) till 158/164 (12-14 år)

Rusta ditt barn med snygga gårdskläder som klarar av ett riktigt höstväder. Prova vår praktiska jacka och byxa och även den sköna T-shirten.

Läs mer på www.delaval.com

DeLaval robot collector serien

Gödselrobotar för rengöring av öppna skrapgångar

Vi vill här påminna om våra utgödslingsrobotar som är kovänliga lösningar och som finns både för skrapgångar och spalt. Robotlösningar passar i fler typer av planlösningar än vad fasta skrapssystem gör och det är lätt att genomföra ändringar i körscheman.

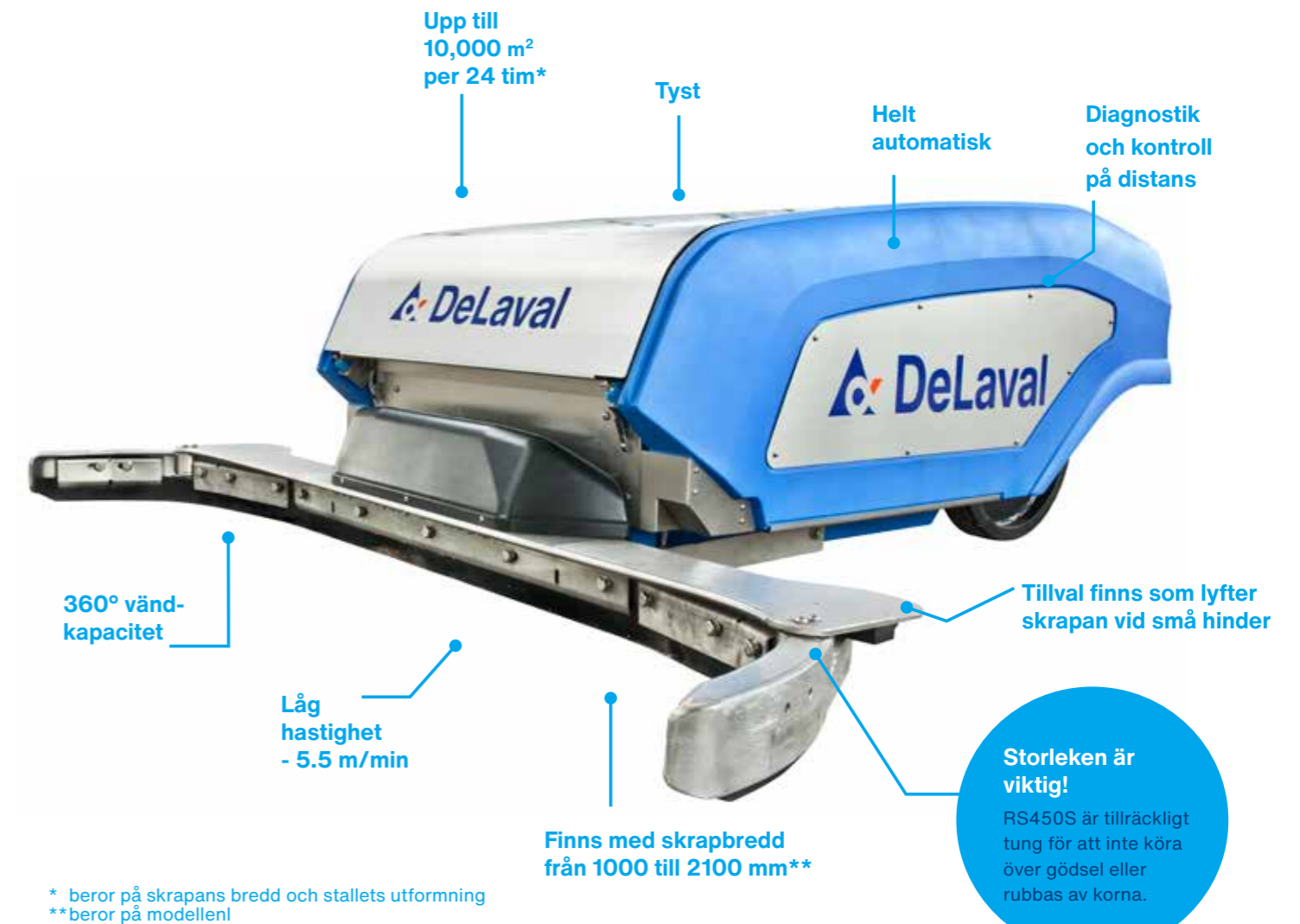

Vi ♥ att

- ♥ arbeta smartare - robot collector klarar de flesta underlag.
  - ♥ ge dig flexibilitet - obegränsat antal rutter.
  - ♥ göra mer med mindre - robot collector samlar in de flesta typer av gödsel utan att behöva något tillsatt vatten.
- erbjuda kosäkra lösningar.

DeLaval gödselrobot RS450S

Automatisk rengöring av spaltgolv

Vi ♥ att

- ♥ arbeta smartare - gödselroboten RS450 skrapar gödsel från spaltgolv
- ♥ ge dig flexibilitet - gödselroboten RS450 följer ruten du bestämmer
- ♥ erbjuda kosäkra lösningar

✓ Fri frakt vid order över 3000 kr exkl moms.

DeLaval Webshop

Fri frakt vid
order över
3000 kr
exkl. moms

Beställ enkelt och snabbt allt du behöver till gården i DeLaval Webshop. Webshoppen innehåller ett brett produktsortiment och är alltid öppen för beställning när det passar dig. Dessutom med snabba leveranser, 3-5 arbetsdagar, direkt hem till gården.

Webshoppen
är öppen
dygnet runt!

 Biocell™ I lager 2 187,00 kr exkl. moms	 Cidmax I lager 1 623,00 kr exkl. moms	 DeLaval lättviktsstövel I lager 1 059,00 kr exkl. moms	 DeLaval batteriklipper R2 I lager 5 097,45 kr exkl. moms
--	--	---	---

BESÖK VÅR
WEBSHOP

Välkommen att kontakta vår Kundservice om du har frågor om beställningar eller om du behöver hjälp med order i webshoppen.

Ring: **08-550 295 00** (Öppetider 08.00-16.00)
E-post: **orderservice.sverige@delaval.com**

Aktuella
kampanjprodukter
hittar du alltid väl
synliga i vår
webshop

Vill du inte ha reklamutskick från DeLaval? Du får detta utskick därför att du har ett kundnummer hos oss och är markerad som mjölkproducent. Om du inte längre vill att vi skickar kampanjblad, tidningen Stalltipset eller eventuella andra reklamutskick till dig så kan du enkelt skicka ett e-postmeddelande till sverige.info@delaval.com och ange det kundnummer som står ovanför din adress. Vi markerar då att du inte vill ha utskick. Om du har slutat med djur kan vi ta bort ditt kundnummer helt om du så önskar.